

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
Í KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Prese un informācija

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 46/06

2006. gada 30. maijs

Tiesas spriedums apvienotajās lietās C-317/04 un C-318/04

*Eiropas Parlaments/Eiropas Savienības Padome un Eiropas Parlaments/Eiropas
Kopienų Komisija*

TIESA ATCEĻ PADOMES LĒMUMU PAR NOLĪGUMA NOSLĒGŠANU STARP EIROPAS KOPIENU UN AMERIKAS SAVIENOTAJĀM VALSTĪM PAR PERSONAS DATU APSTRĀDI UN NOSŪTĪŠANU UN KOMISIJAS LĒMUMU PAR PIETIEKAMU ŠO DATU AIZSARDZĪBAS LĪMENI

*Ne Komisijas lēmumam, kurā atzīts, ka Amerikas Savienotās Valstis pienācīgi aizsargā
šos datus, ne Padomes lēmumam, kurā apstiprināta nolīguma noslēgšana par to
nosūtīšanu uz šo valsti, nav pietiekama juridiska pamata.*

Pēc 2001. gada 11. septembra teroristu uzbrukumiem ASV pieņēma tiesību aktus, kas noteica, ka aviopārvadātājiem, kas veic lidojumus uz vai no ASV, vai šķērsojot tās teritoriju, ir jāsniedz ASV iestādēm elektroniska pieeja savām automātiskajām rezervācijām un izlidošanas kontroles sistēmām, ko apzīmē ar vārdu savienojumu “Passenger Name Records” (“PNR dati”).

Uzskatot, ka šie noteikumi varētu nonākt pretrunā ar Kopienų un dalībvalstu tiesību aktiem datu aizsardzības jomā, Komisija uzsāka pārrunas ar ASV iestādēm. Pēc šīm pārrunām Komisija 2004. gada 14. maijā pieņēma lēmumu¹ (Lēmums par atbilstību), kurā konstatēts, ka ASV Muitas un robežapsardzes birojs (“United States Bureau of Customs and Border Protection”, “CBP”) nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni no Kopienų tam pārsūtītajiem PNR datiem. Padome 2004. gada 17. maijā pieņēma lēmumu², kurā apstiprināta nolīguma noslēgšana starp Eiropas Kopienų un ASV par PNR

¹ Komisijas 2004. gada 14. maija Lēmums 2004/535/EK par pietiekamu aizsardzību *Passenger Name Record* iekļautajiem lidmašīnu pasažieru personas datiem, kas nosūtīti Amerikas Savienoto Valstu Muitas un robežapsardzes birojam (OV L 35, 11. lpp.).

² Padomes 2004. gada 17. maija Lēmums 2004/496/EK par nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienų un Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apstrādi un pārsūtīšanu, ko aviopārvadātāji veic ASV Nacionālās drošības ministrijas Muitas un robežapsardzes departamentam (OV L 183, 83. lpp., labojumi OV 2005, L 255, 168. lpp.).

datu apstrādi un nosūtīšanu *CBP*, ko veic aviopārvadātāji, kuru juridiskā adrese ir Eiropas Kopienų dalībvalstīs. Šis nolīgums tika parakstīts Vašingtonā 2004. gada 28. maijā un stājās spēkā tajā pašā dienā.

Eiropas Parlaments lūdz Eiropas Kopienų Tiesai atcelt Padomes lēmumu (lieta C-317/04) un Lēmumu par atbilstību (lieta C-318/04), īpaši norādot, ka Lēmums par atbilstību tika pieņemts *ultra vires*, ka EKL 95. pants³ nav atbilstošs juridiskais pamats lēmumam, ar ko apstiprina nolīguma noslēgšanu, un ka attiecībā uz abiem lēmumiem ir pārkāptas pamattiesības.

Atbalstot Parlamenta prasījumus abās lietās, pirmo reizi kopš tā izveidošanas abās lietās Tiesā iestājās Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs.

Šodienas spriedumā Tiesa atcēla abus lēmumus.

Par Lēmumu par atbilstību

Vispirms Tiesa pārbauda, vai Komisija varēja likumīgi pieņemt Lēmumu par atbilstību, pamatojoties uz Direktīvu 95/46/EK⁴. Šajā sakarā tā atgādina, ka Direktīvas 3. panta 2. punkts izslēdz no tās piemērošanas jomas personas datu apstrādi, īstenojot tādus pasākumus, uz kuriem neattiecas Kopienų tiesību akti, un, jebkurā gadījumā, apstrādes operācijas attiecībā uz sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību un uz valsts pasākumiem krimināltiesību jomā.

No Lēmuma par atbilstību izriet, ka datu pārsūtīšanas prasības ir pamatotas ar ASV tiesību aktiem, kas, cita starpā, attiecas uz drošības pastiprināšanu, ka Kopienų pilnībā apņemas atbalstīt ASV cīņā ar terorismu un ka *PNR* dati ir izmantojami vienīgi tādā nolūkā, lai novērstu un apkarotu terorismu un ar to saistītos noziegumus, citus smagus noziegumus, tostarp organizēto noziedzību. No tā izriet, ka *PNR* nosūtīšana *CBP* ir **uzskatāma par apstrādi, kuras mērķis ir sabiedriskā drošība un valsts pasākumi krimināltiesību jomā.**

Kaut arī ir pareizi uzskatīt, ka *PNR* datus sākumā apkopo aviosabiedrības tādu pasākumu ietvaros, kas paredzēti Kopienų tiesībās, proti – lidmašīnas biļešu pārdošanai, kas dod tiesības uz pakalpojumu sniegšanu, tomēr datu apstrādei, kas ir paredzēta Lēmumā par atbilstību, ir pavisam cits raksturs. **Šis lēmums neattiecas uz datu apstrādi, kas ir nepieciešama pakalpojumu sniegšanai, bet gan šī apstrāde ir nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrisko drošību un represīvos nolūkos.**

Sakarā ar to, ka privātie uzņēmēji ir apkopojuši *PNR* datus komercdarbības nolūkā un tie organizē to pārsūtīšanu uz trešajām valstīm, šāda pārsūtīšana neietilpst šīs normas piemērošanas jomā. **Šī pārsūtīšana ietilpst valsts varas noteiktajos ietvaros un attiecas uz sabiedrisko drošību.**

³ Šis pants attiecas uz pasākumu pieņemšanu, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 31. lpp.).

Tādēļ Tiesa secina, ka Lēmums par atbilstību neietilpst Direktīvas piemērošanas jomā, jo tas attiecas uz tādu personas datu apstrādi, kas ir no šīs piemērošanas jomas izslēgti. Citi Parlamenta norādītie pamati vairs nav jāaplūko.

Par Padomes lēmumu

Tiesa atzīst, ka EKL 95. pants kopā ar Direktīvas 25. pantu⁵ nevar radīt Kopienas kompetenci attiecīgā nolīguma noslēgšanai ar ASV. Šis nolīgums attiecas uz to pašu datu pārsūtīšanu, uz ko attiecas Lēmums par atbilstību, un tādējādi – uz tādu datu apstrādi, kas, kā jau tas tika minēts iepriekš, neietilpst Direktīvas piemērošanas jomā. Tādēļ Tiesa atceļ Padomes lēmumu, kurā apstiprināta Nolīguma noslēgšana, un neuzskata par vajadzīgu izskatīt pārējos Parlamenta norādītos pamatus.

Par sprieduma iedarbības ierobežošanu

Tā kā Nolīgums paliek spēkā 90 dienas no tā laušanas, Tiesa tiesiskās drošības dēļ un, lai aizsargātu attiecīgās personas, saglabā Lēmuma par atbilstību iedarbību līdz 2006. gada 30. septembrim.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pieejams šādās valodās: /Pieejams visās valodās.

Pilns sprieduma teksts atrodams Tiesas Interneta mājas lapā

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=LV&Submit=rechercher&numaff=C-317/04>

& C-318/04

Parasti tas pieejams pēc plkst. 12.00 (CET) pasludināšanas dienā.

*Ja vēlaties iegūt plašāku informāciju, sazinieties ar Gitte Stadler kundzi,
tālr.: (00352) 4303 3127, fakss: (00352) 4303 3656*

*Sēdes attēli pieejami "Europe by Satellite" (EbS),
ko sagatavo Eiropas Komisija, Preses un komunikāciju ģenerāldirektorāts,
L-2920 Luksemburga, tālr.: (00352) 4301 35177, fakss: (00352) 4301 35249
vai B-1049 Brisele, tālr.: (0032) 2 2964106, fakss: (0032) 2 2965956*

⁵ Šis pants ietilpst Direktīvas IV nodaļā, kas attiecas uz personas datu pārsūtīšanu uz trešajām valstīm.